

PĂDURILE - SANCTUARE NATURALE ÎN TEOLOGIA ȘI RITUALISTICA BRAHMANĂ

TRAIAN MIHAILOVICI

Renumitul naturalist Plinius ce Bătrân (23-79 a. Chr.) în a sa lucrare „Naturalis Historia” referindu-se la mediul cinegetic al bioramei pădurilor, afirma că, aceste podoabe ale planetei noastre sunt unul dintre marile daruri pe care natura mamă le-a dat umanității. Pădurea nu trebuie înțeleasă axiologic doar ca un perimetru forestier din care oamenii se aprovizionează cu materiale lemnoase folosite în construcții sau în încălzirea locuințelor. În istoria civilizației pădurile au însemnat mult mai mult. Caracterul EDENIC al pădurii sădită de mâna Divinității la răsărit, i-a conferit pădurii dintru început o vizibilă relație cu misterele sacre ale RELIGIEI condiționând relațiile omului cu Divinitatea. Într-o carte recent apărută intitulată „ESTETICA FORESTIERĂ” scrisă de Constantin Bândiu se face justificată afirmația „...Drumul spre civilizație trece prin pădure” (cf. C. Bândiu, o.c. edit Media Star, Reșița, 2004 p. 57). Creațiile mitologiei au sensibilizat orizontul forestier asociat cu reședința unor ființe divine: zei, zâne, driade, naiade, apsarase, fauni care s-au manifestat față de om după modul de interpretare legat de fenomenele naturale, devenind un orizont al miracolului sacru. Multipla pluralitate de specii animaliere sau florale existente sub poalele pădurilor, în deplină corelație între ele, a determinat în RELIGIE într-o epocă foarte primitivă, concepțiile naturiste și animiste. Astfel pădurea a devenit un „TEMENOS SACRU” în care MARELE SPIRIT- ATMAN – BRAHMAN creează ca VIDHATAR și procrează elementele naturii determinând o neîntreruptă

existență a vieții, în perspectiva teologiei indo-arice. Dar nu a fost numai atât; OMUL pătrunzând în tainele profunde ale pădurilor a fost frapat de asemănarea lor cu templele uriașe cu bolți formate din îmbinarea încrengăturilor superioare ale unor copaci imenși, omul simțindu-se pe un teren sacru, într-un sanctuar încărcat de mistere, care impresiona psihicul uman invitându-l la contemplație, la purificare, dar și la teamă față de Divinitate. Aceste sentimente le-au trăit marii sihastri – MAHARISHI – cum îi numește teologia hindusă în INDIA MARILOR PĂDURI SAVANE împodobite asemenea decorațiilor unor temple cu liane multicolore, adevărate „lumini ale pădurilor”, cum le numește Kalidasa 2 care aduceau ca asemănare cu imense draperii care împodobesc un locaș sacru în care MARELE PREOT personificat în LOGOSUL – CUVÂNT – VAKAS – PATHI oficia marea LITURGHIE A NATURII. Așa a fost definită în India de către eremiți și de către poeții PĂDUREA – un impresionant SANCTUAR AL NATURII, în care maharishii puteau aduce sacrificii, iar poeții puteau medita stihuind în versuri frumusețile COSMOGONIEI DIVINE. Relațiile ritualistice brahmane cu templele naturale ale pădurilor se evidențiază în vasta LITERATURĂ INDIANĂ, în special în epopeea RAMAYANA scrisă de poetul VAMIKI și în drama SAKUNTALA a poetului dramaturg KALIDASA (sec. IV d. Chr.) tot Kalidasa a scris poemul epic KUMARASAMBHAVA în care înfățișează un autentic tablou al vieții pustnicilor care practicau asceza „TAPAS” în codrii HIMALAEI. Astfel, în RAMAIANA, Valniki amintește PĂDUREA PUSHARA în care oficia prescripțiile ordonate de textele YADJUR – VEDA, rostind și IMNUL închinat SOARELUI (Imnul GAYATRI) renumitul mare rishi KAUSIKA – WISWAMITRA (Ramaiana cap 5). În tainele profunde ale acestei păduri, la cererea zeului INDRA - patronul tribului TRITSU, apsarasele (nimfe) MENAKA și RAMBHA l-au ispitit pe marele pustnic pentru a nu-i permite înălțarea austerității care putea să-i egaleze și să-i răstoarne chiar și pe zei. Un alt codru sacru era KAMASHRAMA în ținutul ANGHA – DESHA pe malul râului SARAYU (Ramayana cp. V). marele rishi și înțelept

AGASTYA oficia în codrul numit DANDAKA fiind foarte iscusit în alcătuirea versurilor din cartea sacră RIG – VEDA. Pe malurile râului SORA în codrul SIDDKASHRAMA oficia cele sacre pusnicul KASHYAPA și NARAYANA, iar în pădurea KITRAKUTHA oficia și scria versuri vedice sihastru BARADWAJA (Ramayana cp. XX și XXVII). Codrul PANCHAVATI oferea ca templu natural loc de oficiat al riturilor pustnicului SARABHANGA pe malul râului GODAVARI. Relatări mai ample în acest domeniul sacralizării codrilor ne sunt oferite de poetul KALIDASA în drama SAKUNTALA asupra vieții sihastrilor de pe malurile râului MALINI care izvorăște din munții HYMALAIA. Pădurile pomenite de Kalidasa erau împodobite cu flori de sirishi, de navamalika, sahakara și cu iarbă parfumată de usira (Sakuntala act. III). Locuințele lor erau colibele făcute din pământ și acoperite cu trestii de bambus. Unii dintre ei erau căsătoriți.

În oficiul lor sacerdotal, purtau o „rasă” (o haină) confecționată din fibrele scoarței de copac „akaju” ceea ce făcea ca această haină pustnicească numită VALKALA să fie foarte aspră la purtat. Peste această rasă se acopereau cu piei de gazelă – animal considerat sfânt și foarte apropiat pusnicilor în sihăstrie. Un simbol nelipsit al sacerdoțiului brahman era TOIAGUL numit BRAHMADARDHA. Sihăstria respectau legile și riturile prevăzute în colecția MANAVA – DHARMA – SASTRA (Legile lui Manu) oficiind sacrificiile de trei ori pe zi, dimineața înainte de a răsării SOARELE (SURIA), la amiază și seara. Făceau dese acțiuni rituale, datorită cărui fapt, comunitățile sihastrilor indieni erau plasate pe malurile râurilor sau ale unor izvoare naturale, sau a locurilor numite TIRTA. Sacrificiile constau din carnea unor animale socotite curate: capre, oi, berbeci, țapi, gazele, rinoceri, pești și felurite păsări. Cele mai obișnuite sacrificii erau cele de lapte amestecat cu orez și felurite alte semințe, sau sacrificiile de unt topit (cf. Lege a lui Manu, III, 264-275). Pentru înlesnirea acestor sacrificii, fiecare sihăstrie întreținea o vacă, socotită sacră. Ramazana pomeneste mitul VACII SABHALLA din sihăstria lui WASHISTA (Ramazana II). În conceptul religios indo-vedic, VACA era

considerată imagine cerească a VACII KAMA – DHENU identică zeiței ADITIS, personificarea infinitului spațial. Sacrificiile YAJNAM – se oficiau pe ALTARUL FOCULUI preluat din ritologia VEDELOR fiind întreținut de sacerdoții ANGHIRAS, HAOTAR, UTGADAR și ADVARIN. Sacerdotul suprem era însăși zeul BRAHMANASPATHZ sau BRIHASPATY socotit „DOMN” al CUVÂNTULUI WAKASPATHZ – identic LOGOSULUI (λόγος – ului) din thesofia și filosofia greacă. SANCTUARUL FOCULUI SACRU „AGNIS” pomenit în drama Sakuntala (act. IV) nu trebuie înțeles ca o construcție specială în marele templu al pădurii, ci ca un BOSCHET natural retras în profunzimea pădurii, semnificând locul revelației misterului divin. În acest sanctuar natural, era clădit ALTARUL FOCULUI SACRU care semnifica ciclul ANULUI, fiind clădit din 160 de cărămizi, semnificând zilele și din 160 de pietre negre semnificând nopțile (cf. SATAPATHA BRAHMANA, X, 4,5,10). Pe planșeul superior se depunea un strat de iarbă numită KUSSA considerată că ar deține energii sacre animist – naturiste. Chiar și lemnele care ardeau pe altarul sacrificiilor erau alese cu multă minuțiozitate, intrând astfel în patrimoniul sacralizării. Pe acest ALTAR al FOCULUI, sacrifica după afirmațiile lui KALIDASA marele sihastru KANVA ajutat de eremiții: SARNGARAVA, SARADWATA și tânărul NARADA(Sakuntala act. V) viețuitorii în sihăstrie de pe râul MALINI. Înaintea oficerii sacrificiilor, fetele sihastrilor, adevărate BRAHMAVEDISE (preotese ale lui BRAHMA) împodobeau altarul cu florile culese din codrul sacru (Sakuntala act. I). superioara acestor călugărițe indo – arice era venerabila GAUTAMI (nume care înseamnă „ÎNȚELEPCIUNE”). Între brahmavedisele de la MALINI, Kalidasa, amintește pe tinerele: PRIAMVADA (Cea cu gură de aur), ANUSUIA și pe eroina dramei – SAKUNTALA. Din cele relatate, observăm că, toate obiectele aferente sanctuarelor pădurene erau dependente de natură: arbori, plante, lemne, flori,pietrele altarului. Este foarte semnificativ faptul, că toate etniile indo – arice în religiozitate și practica riturilor, aveau predilecția sanctuarelor pădurene, plasate pe

munți sau în peșterile munților. Astfel în ELADA, la DODONA în provincia EPIR există ORACOLUL LUI ZEUS deservit de cele trei PRONUBE: PROMENEIA, TIMARETE și NIKANDRA, dar și de clanul preotesc al SELLIOR (Σέλλοι) ocolit într-o vastă pădure de stejari. După foșnetul frunzelor acestor arbori, preoții SELLOI (Σέλλοι) pronunțau ORACOLELE pe care le interpretau într-o manieră criptică (cf. HERODOT, ISTORII, II, 53). Tot așa în cadrul religiei celților exista clanul sacerdotal al DRUIZILOR, locuitori ai pădurilor de stejari (cf. CESAR, DE BELLO GALLICO, VI, 14). Acești druiți și-au primit numele de la cuvântul celtic DRUDRYS (STEJAR). druiții erau bărbați inițiați în științe, medicină, astronomie, legislație, care, ca și eremiții indieni, se ocupau de riturile religioase. Însăși clanul preotesc al strămoșilor geto – daci condus de de venerabilii arhieriei DECAENEUS, COMOSICUS, VEZINA, trăiau în pădurile Carpaților și oficiau în sanctuarul – peșteră de pe MUNTELE KOGAION (probabil Gugu) (Cf. STRABON, GEOGRAFICA, VII, 3,6). Aceste temple ale naturii, au devenit o adevărată ȘCOALĂ a ÎNȚELEPCIUNII care a luminat perioada antichității. Reîntorcându-ne la India, rămânem frapați de felul și de metoda marilor înțelepți, eremiții – GURU – prin a transmite cunoștințele filosofice ucenicilor așezându-se lângă ei)U – PA – NAISHAD = a sta lângă...). Așa au apărut IMNURILE VEDELOR SACRE enumerând ca autori ai stihurilor sacre pe marii preoți – poeți: AGASTHYA, SUNAHSEFA, WAMADEVA, MANDAPALA, SOMADEVA, SONAKA ș.a. în ambianța misterioasă silvestră au apărut și s-au dezvoltat ARANYCELE (TEXTELE PĂDURII) și UPANAISHADELE, învățăceii stând lângă magiștrii codrilor deprindeau de la acești erudiți cugetările filosofice care conțineau cea mai înaltă și cea mai profundă expresie a intelectului și a verbului care a format în filozofie și în societate DHARMA (LEGEA) și RITHA (ORDINEA). Din gândirea UPANAISHADELOR se vor dezvolta cele șase direcții filosofice indiene: MIMAMSA, SAMKYA, VAISHESHIKA, YOGA și VEDANTA. Acest tezaur al cugetului plămădit în sanctuarele codrilor a, devenit un inegalabil patrimoniu al

spiritului universal care face cinste etnoreligiei și etnofilosofiei, țării răsăritului, patria tigrilor și a elefanților MAMA INDIE (BHARAT MATAR).

REZUMAT

Renumitul naturalist Plinius ce Bătrân (23-79 a. Chr.) în a sa lucrare „Naturalis Historia” referindu-se la mediul cinegetic al bioramei pădurilor, afirma că, aceste podoabe ale planetei noastre sunt unul dintre marile daruri pe care natura mamă le-a dat umanității. Pădurea nu trebuie înțeleasă doar ca un perimetru forestier din care oamenii se aprovizionează cu materiale lemnoase folosite în construcții sau în încălzirea locuințelor. Caracterul EDENIC, i-a conferit pădurii dintru început o vizibilă relație cu misterele sacre ale RELIGIEI condiționând relațiile omului cu Divinitatea.

Creațiile mitologiei au sensibilizat orizontul forestier asociat cu reședința unor ființe divine: zei, zâne, driade, naiade, apsarase, fauni care s-au manifestat față de om după modul de interpretare legat de fenomenele naturale, devenind un orizont al miracolului sacru.

În India, pădurea, era considerată de eremiți și de poeții – un impresionant SANCTUAR AL NATURII, în care maharishii puteau aduce sacrificii, iar poeții puteau medita stihuind în versuri frumusețile COSMOGONIEI DIVINE.

SANCTUARUL FOCULUI SACRU „AGNIS” pomenit în drama Sakuntala (act. IV) nu trebuie înțeles ca o construcție specială în marele templu al pădurii, ci ca un BOSCHET natural retras în profunzimea pădurii, semnificând locul revelației misterului divin. În acest sanctuar natural, era clădit ALTARUL FOCULUI SACRU care semnifica ciclul ANULUI.

Acest tezaur al cugetului plămădit în sanctuarele codrilor a devenit un inegalabil patrimoniu al spiritului universal care face cinste etnoreligiei și etnofilosofiei, țării răsăritului, patria tigrilor și a elefanților MAMA INDIE (BHARAT MATAR).